

SOCIETAT CATALANA de GENEALOGIA, HERÀLDICA, SIGIL·LOGRAFIA, VEXIL·LOGOLOGIA i NOBILIÀRIA



NOVETATS DEL BVTLLLETÍ

A partir d'aquest número, els socis de la Societat rebreu la versió electrònica del Butlletí, mentre que les entitats col·laboradores seguireu rebent la versió impresa. Ja portem editats 15 números d'aquesta publicació. Des del naixement de la publicació fins fa un any aproximadament, s'editaven tres butlletins cada any, mentre que en els darrers mesos, hem passat a editar-ne dos cada any. Amb aquesta reducció, creiem que no hem perdut quantitat ni qualitat, doncs la reducció en números s'ha compensat per un increment de pàgines en cada número. Com sabeu, aquest canvi ha estat un primer pas per a reduir la despesa de distribució i impressió de la nostra publicació.

Amb la tramesa electrònica del Butlletí als socis, volem aconseguir una nova reducció en les despeses. Els costos d'impressió i l'enviament per correu postal són la despesa més important de la Societat. Esperem que aquesta nova forma de rebre el Butlletí sigui tant còmode i agradable com la versió impresa.

A més, hem decidit inaugurar la nova secció "Espai del Paleògraf" per donar cabuda de forma continuada i estable a les nombroses aportacions d'aquesta disciplina en la nostra publicació.

L'equip de redacció

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA 2013

El passat dijous 7 de març es va celebrar l'Assemblea General de la nostra entitat. Com és habitual, la reunió va tenir lloc a la seu de l'Arxiu Nacional de Catalunya. En aquesta ocasió el nombre de socis assistents va superar els de l'edició anterior, arribant fins més enllà de 50. Es va celebrar l'Assemblea Ordinària amb tota normalitat i seguint l'ordre del dia que es tenia previst.

Com ja és habitual, es va donar compte de totes les activitats realitzades durant l'any 2012. Els diferents responsables de grups, seminaris i vocalies van exposar breument el resum de les activitats realitzades durant l'any i van fer una valoració de les mateixes. Aquestes activitats estan resumides i detallades en la memòria que va ser facilitada a tots els socis assistents. Com a novetat, la memòria aprovada es va enviar a tots els socis de forma electrònica un cop finalitzada la reunió.

El tresorer, va presentar els comptes de tresoreria i el pressupost per l'any 2013. El pressupost d'enguany s'ha tingut d'ajustar al màxim als pocs ingressos de la Societat i procurant reduir al màxim les despeses de la mateixa. Cosa que no era d'estranyar en el context econòmic en que ens trobem. Un dels aspectes que es va comentar en detall va ser la reducció de les despeses d'impressió i enviament de circulars informatives, anuncis i publicacions. Es va comentar l'enorme cost que suposa per la Societat i es va anunciar que moltes d'aquestes trameses es realitzarien de forma electrònica, sempre que fos possible. Un exemple va ser l'enviament de la Memòria 2012. Els socis presents a la sala van valorar molt positivament la proposta i alguns d'ells es van oferir voluntaris per a fer la tramesa porta a porta del Paratge, publicació que s'ha de seguir entregant físicament en paper.

Tant la memòria, com els comptes de tresoreria, com el pressupost de l'any vinent van ser aprovats per unanimitat.

Finalment, degut a les darreres baixes que hi havia hagut en la composició de la Junta de la Societat, es va proposar la incorporació de tres nous membres a la Junta. Els candidats proposats van ser acceptats per unanimitat per l'Assemblea. (*Enric Mayol Sarroca*)



Noves incorporacions a la Junta

En l'Assemblea es va aprovar per unanimitat la incorporació de 3 nous membres a la Junta de la nostra Societat. Es tracta d'Àngel Martínez, Esmeralda Casanova i Núria Roca.

Àngel Martínez i Buendia, nascut a Berga, i soci des de fa més de 10 anys va descobrir la seva afició per la genealogia arran del descobriment d'una partida manuscrita del naixement del seu avi patern. Ha assistit a diversos cursos de genealogia i paleografia i participa al seminari de paleografia des de fa uns 6 anys. Àngel dedica la major part del seu temps lliure a la genealogia, la paleografia i l'esquí, que són les seves principals aficions. Espera poder aportar quelcom a la societat tot i ser un home format en les ciències en un món d'humanistes.

Esmeralda Casanovas i Casas treballa en Cooperació Internacional pel Desenvolupament, i ha iniciat la seva formació com a traductora. Sòcia de la Societat des de l'any 2007, ha participat en diverses activitats (cursos,

Diada del Soci, sortides...) i és membre actiu del Grup de Genealogia, en el Projecte *Monumenta Genealogica Cataloniae* (buidatges de Valldoreix i d'Agullana). A més de la genealogia familiar, està fent recerca sobre diverses genealogies del cognom Casanovas i variants, que espera poder plasmar algun dia en una tesina que pugui presentar a la Societat.

Núria Roca i Fàbrega, farmacèutica nascuda a Granollers i amb arrels al Vallès Oriental i a la Garrotxa es va enganxar a la genealogia fa gairebé 9 anys i des de llavors ha assistit a diversos cursos de genealogia, paleografia i història impartits des de la Societat. Participa regularment en el concurs literari de la Societat i també ha estat membre del tribunal de la darrera tesina llegida aquest any. Apassionada dels llibres i de la família, disfruta no només fent recerca de genealogia familiar sinó també traslladant aquestes històries al paper i en àlbums de fotografia decorats. (*Núria Roca Fàbrega*)

CRÒNICA

❖ **Presentació del futur web** (21 de gener de 2013). El passat 21 de gener, es va presentar el projecte, ja molt avançat, del nou web de la Societat. Aquest està ja pràcticament acabat, a l'espera d'omplir-lo del contingut de les diferents disciplines de la nostra Societat.

La intenció de l'Enric Mayol, com a director del projecte i del Domingo Bermejo, creador del nou web, va ser justament exposar-lo, explicar-lo i donar-lo a conèixer a tots els socis per donar l'oportunitat de poder-lo comentar, esmenar i posar en coneixement per si, amb la participació de tots els agents que la farem treballar, es veia alguna modificació que calgués fer.

El nou web s'ha dissenyat amb una tecnologia més actual, utilitzant Joomla! com a gestor de continguts; l'esperit és que sigui una web més participativa i col·laborativa per a tots els socis, que sigui de fàcil accés, amb un disseny més atractiu, més intuïtiu i més gràfic.

El nou web serà obert al públic en general, als afeccionats a les diferents disciplines que tractem a la Societat a fi de donar a conèixer notícies, activitats i aspectes d'interès general. Però bàsicament, aquest nou web contemplarà diverses àrees restringides on només els socis hi tindran accés, on el principal objectiu signifiqui una eina de comunicació fàcil per a tots els socis: es potenciaran les discussions a través de fòrums i la creació de continguts a través de blogs.

Al final de l'exposició, hi va haver una concorreguda tanda de preguntes, suggeriments i propostes que es

tindran en compte a l'hora de donar el format definitiu al nou web. El públic es va mostrar molt participatiu i entusiasta del nou projecte.

El nou web significa una aposta clara de la SCGHSVN per a les noves tecnologies. Per descomptat, la seva creació i posada en marxa significarà un canvi en la manera de relacionar-nos els socis. Esperem que la seva implantació en la xarxa sigui el més aviat possible. (*Rosa Salvadó i Rumech*)

❖ **Visita a les esglésies de Sant Pere de Terrassa** (26 de gener de 2013). Era un dia gèlid d'hivern, però una colla d'intrèpids socis i amics ens vam trobar a Terrassa per anar a visitar, ben abrigats, això si, les esglésies que conformen la Seu d'Egara. Tres esglésies en un mateix recinte. Actualment, Sant Pere, la parroquial; Santa



Maria, l'església del que fou l'antiga basílica i Sant Miquel, un monument funerari únic. Un conjunt candidat a ser Monument Patrimoni de la Humanitat per la seva riquesa i la seva singularitat.

La guia ens va acompanyar per cadascuna de les esglésies amb explicacions precises i concretes; havia participat en les darreres excavacions i ens va documentar fins a l'últim detall, tant dels ritus paleocristians com de l'evolució que cada recinte havia patit en la seva història que es remunta al segle V aC, amb un assentament iber, que fou poblat posteriorment pels romans i les primeres estructures cristianes. Entendre com evoluciona cadascun dels edificis, des dels seus inicis fins que arriba a ser un dels centres administratius més importants de la zona, fins al segle VIII que esdevé seu del bisbat d'Egara, fins a l'època medieval i els nostres dies, suposa un exercici gens fàcil de realitzar, però la guia ens va portar magistralment i vam poder observar la meravella arquitectònica que s'ha pogut salvar i que explica molt, amb les seves pedres, mosaics, frescos i pintures la complexitat i la història dels nostres avantpassats.

Acabada la visita a les esglésies, encara ens va quedar temps per poder pujar a una estructura vertiginosa construïda en vidre i ferro que va fer feredat en més d'un dels assistents i que mostra les restes del baptisteri primitiu, els sistemes de canalització d'aigua, la piscina i els enterraments paleocristians trobats. Certament, una visita molt ben aprofitada i que va fer les delícies de tots els que ens hi vam trobar. *(Rosa Salvadó i Rumech)*.

❖ **Visita a l'arxiu del Museu Marítim de Barcelona** (28 de febrer de 2013). El responsable del Centre de Documentació hizo una completa presentació de los fondos archivísticos del museo, de naturaleza muy variada e interesante. La colección tiene su origen en el material y documentos cedidos por la prestigiosa Escuela Náutica de Barcelona, fundada en 1769. En la actualidad, el archivo del MMB aglutina fondos procedentes de todos los ámbitos de la actividad marítima y relacionados



tanto con instituciones públicas como con empresas privadas del sector. Recibe además material de donantes particulares, y procuran adquirir, siempre que pueden, ejemplares excepcionales que el mercado ofrece.

La composición de sus fondos está detallada en su página web http://www.mmb.cat/centre_informacio.php?. La mayoría corresponden a los siglos XVIII, XIX y XX, aunque conservan también documentos anteriores, siendo los más antiguos del siglo XIV. Destacaremos, por su carácter singular, la documentación procedente del *Gremi de bastaixos, macips de ribera i carreters de mar de Barcelona, 1346–1936*.

El MMB dispone también de una importante colección de cartas náuticas que nos permiten un fascinante recorrido por el conocimiento del mar y su antagonico, la tierra firme, a partir de la Edad Media. El Centre de Documentació del MMB está abierto a nuestras consultas. Recomendando visitar la página web ya que el detalle de sus fondos podrían sugerirnos vías de investigación innovadoras. Parece un territorio difícil de explorar pero con posibilidades. *(M. García Conde)*.

❖ **Visita a l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona** (11 de març de 2013). Una veintena de socios de la SCGHSVN nos citamos ante la puerta principal del Colegio de Notarios de Barcelona para visitar el Arxiu de Històric de Protocols de dicha ciudad. Fuimos recibidos por su Director el Dr. Laureà Pagarolas, compañero-miembro de la SCGHSVN, que puntualmente nos invitó a pasar a la Sala Noble del Colegio para darnos una pequeña charla informativa antes de enfrascarnos en el archivo, lo cual tuvo lugar al finalizar nuestra visita.

Terminada esta charla que hemos resumido en un artículo específico en esta mismo número del Butlletí, nos dirigimos a la sala de investigadores acondicionada con el mobiliario estándar. Allí disponen del Libro Índice de todos los protocolos clasificados por escribanos o notarios y fechas. Recalcó que para consultarlos es conveniente disponer de los datos del nombre del notario y fecha de otorgamiento, lo que facilita muchísimo su búsqueda en el Archivo. Este se encuentra en el edificio adosado. Consta de cuatro plantas, alguna por debajo del nivel del mar. La obra les debió de costar lo suyo, pero pueden estar seguros que ha merecido la pena. Los módulos son corredizos, perfectamente numerados, lo que facilita localizar los documentos en breve tiempo.

Aproveché nuestra estancia para exponer las medidas y métodos de la conservación documental que podemos resumir en tres: la prevención, la restauración y la reproducción. Los principales agentes nocivos de los documentos son: Los agentes fisicoquímicos (humedad y temperatura), la irradiación solar, la contaminación ambiental y las tintas ferrogálicas. Los agentes biológicos,



como los hongos y bacterias, insectos, roedores y otros. Los agentes diversos tales como los incendios e inundaciones, los robos, la negligencia o la deficiente manipulación. Destacó lo más importante de los procesos de restauración y las novedades técnicas de la reproducción de los protocolos.

De ahí nos mostró una Sala donde se exponen una serie de documentos antiguos. Para mí el más curioso es el manuscrito sobre las pruebas de canonización de San Ignacio de Loyola y un proyecto arquitectónico de un Convento atribuido a Gaudí.

Antes de terminar la visita pasamos por la Sala de Actos principal todavía en el edificio adosado y de allí a la Sala de Cuadros donde se encuentran los óleos de los diferentes notarios-decanos que ha habido, entre los que se encuentran nombres de prohombres de gran relevancia dentro de la ciudad de Barcelona. Y como no; no podía faltar un cuadro con las firmas de algunos notarios de fechas medievales que son todo un alarde de rubricar la firma del mismo.

Para terminar, decir que esta visita ha estado muy bien planeada, organizada y realizada por lo que hay que dar las gracias a todos y muy especialmente al Dr. Laureà Pagarolas i Sabaté, por su acogida en una de las instituciones más emblemáticas de Barcelona. (*Felipe de Perlines Carretero*)

❖ **Cursos externs.** El passat mes de març, el nostre professor de Llatí i coordinador del Seminari de Paleografia, Avel·lí André, va ser convidat, per la nostra consòcia Carme Francitorra, a impartir classes pràctiques de Paleografia a Barcelona. Aquesta activitat té lloc al Col·legi dels Salesians del carrer Rocafort, els dimarts

alterns no ocupats pel Seminari de Paleografia a Sant Cugat. El contingut de les sessions a Barcelona és similar al de les del Seminari permanent de Paleografia de la SCGHSVN.

De forma similar, l'Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà situat a Figueres, es va posar en contacte amb la Societat per a demanar que el nostre professor del curs Recursos Genealògics a Internet, Enric Mayol, impartís un curs a la seu de l'Arxiu. En realitat, s'ha programat un mini curs de 4 hores que s'ha tingut que impartir en tres ocasions durant el mes de Març per l'alt l'interès que ha generat. Han estat un total de 75 assistents en les tres sessions. El curs es titulava "Com aprofitar Internet per a la Recerca dels Avantpassats".

De fet, aquestes dues experiències han estat molt enriquidores i a la vegada una oportunitat pels nostres professors. Per una banda, per a analitzar formes diferents de formar, impartir docència i difondre el coneixement de les nostres disciplines en àmbits i entorns més enllà de la nostra seu a l'Arxiu Nacional de Catalunya, i per l'altre, per a difondre l'existència i els serveis que oferim com a Societat Catalana de Genealogia. (*Carme Francitorra i Enric Mayol*)

❖ **Projectes de Genealogia.** La vocalia de Genealogia de la SCGHSVN emmarca diversos projectes, tots ells oberts a la participació dels socis: *Enxarxeu-ho!* una base de dades de buidatges aportats pels socis de diferents arxius i documents d'arreu del país. *Estudis Genealògics*, coordinat per l'Aina Pasqual, on s'ha posat a disposició dels socis una base de dades de més de 30.000 persones, una bona part procedents d'investigacions de socis que han volgut compartir-les i altres recollides de diverses publicacions. En Ramon Rovira continua augmentant la seva relació d'hereus i pubilles de masies catalanes al projecte de les *Cases Pairals*. I finalment, *Monumenta Genealogica Cataloniae*, coordinat per Dolors Vila, on estem en la fase de buidatge de la parròquia de Santa Maria d'Agullana (Alt Empordà).

Precisament, i per fer coneixença de l'entorn del nostre estudi, el passat mes de novembre el grup de treball va fer una visita, guiada per Enric Tubert, historiador d'Agullana, pel poble i la seva història (foto a la pàgina 5). Va resultar tant interessant que ja estem organitzant una segona visita, ampliant l'àrea cap als masos i pobles més propers, també molt presents en la documentació que treballem.

Naturalment, esteu tots convidats a participar en aquest i els altres projectes i gaudir personalment dels seus progressos, dels que us anirem informant periòdicament. (*Dolors Vila, vocal de Genealogia*)

ESPAI DEL PALEÒGRAF

En aquesta primera ocasió, el paleògraf porta al seu espai la cerimònia d'introducció en la possessió del mas Guamir de Santa Eugènia de Berga (Osona) per part de Pere Feliu Bulló, en data 1419, gener, 24, a la sagrera de Taradell. Els venedors, actors i signants són Pere Guillem de Muntmany, la seva muller Francesca (que n'és la propietària) i llur fill Pere de Muntmany.

Closa l'escriptura de venda pel rector de Sant Genís de Taradell, Joan Ponç, en funcions de notari públic per concessió del bisbe de Vic, deixen la sagrera de Taradell i es traslladen al mas Guamir, on el notari Joan Ponç es converteix en l'actor principal, en presència del qual el venedor Pere Guillem de Muntmany, tot sol però representant els tres venedors, dóna possessió del mas Guamir al comprador Pere Feliu Bulló, d'aquesta manera (v. *Paratge* 25-26, APMB V, doc. 67):

“[Pere Guillem de Muntmany] introduí Pere Feliu Bulló en possessió plena, corporal i badívola, o quasi, de la venda perpètua, que els venedors li feren al mateix Pere Feliu Bulló, als seus i als que vulguin, per sempre, de dit mas Guamir sencer, de totes les seves honors, possessions i drets, els quals pertanyien a dits venedors per successió dels pares

de dita Francesca, muller de dit Pere Guillem de Muntmany.

I, de fet, en senyal del lliurament d'aquesta possessió, dit Pere Guillem de Muntmany, en nom propi, de la seva muller Francesca i de llur fill Pere, **introduí** Pere Feliu Bulló **dins les cases** de dit mas i **li lliurà les claus** del mas. I, tot seguit, Pere Feliu Bulló **obrí i tancà la porta** del mas amb les claus. I Pere Guillem de Muntmany **l'introduí dins un tros de les terres del mas i posà entre les mans de Pere Feliu Bulló una mostra d'aquella terra ...**”

El paleògraf, per tal de no ultrapassar el seu espai, no es pot estendre més sobre aquesta cerimònia de possessió, la qual podia tot sovint arribar a mil i un detalls, com el d'arrencar herbes dels prats o branques de l'arbrat i llençar-les-hi, a fi de simbolitzar-ne la possessió en cada cas. Podem fàcilment imaginar com es podia eternitzar aquest cerimonial (n'hi ha, de fet, un munt de testimonis documentals) quan es tractava, p. ex., de la possessió d'un castell amb totes les seves múltiples pertinences. Ara, però, la inexorable imposició creixent de l'utilitarisme pragmàtic en detriment de les tradicions ens ha deixat sense uns costums tan plens de bellesa i simbolisme.

AGENDA

Per més detalls i dades d'última hora, consulteu la Web de la Societat

Dilluns, 13 maig 2013: Conferència de Rafael Català i presentació del número 25–26 de *Paratge*.

Dissabte, 18 maig 2013: Sortida a Vic.

Dissabte, 8 juny 2013: Diada de la Societat.

Dilluns, 10 juny 2013: Conferència de Juanjo Cortés: “Pere el Catòlic”.

Divendres, 14 juny 2013: Sopar del soci.



Sortida a Agullana (novembre 2012)

RACÓ DEL SOCI *

Aquesta secció està destinada a recollir les vostres inquietuds, recerques, trobades familiars, fotografies d'interès general i experiències diverses sobre les nostres disciplines. També ens podeu fer arribar les vostres opinions i suggeriments sobre la Societat.

Aquesta vegada hem rebut un bon nombre de contribucions, la qual cosa és certament positiva. Tanmateix, la major part d'elles són més llargues del que tenim establert (unes 300 paraules). Tot i així, no era fàcil escurçar-les, de manera que hem decidit fer una excepció.

❖ **Expedient de neteja de sang d'Antoni Iglésies Font.** El 2009, la Sofia Garçon publicava el “Buidatge d'Expedients de Neteja de Sang (3ª part)” del monestir de Sant Jeroni de la Vall d'Hebron (*Paratge*, núm. 22, p. 63–88). A la pàgina 79 hi ha l'expedient d'Antoni Iglésies Font, de la Pobla de Claramunt (1667.09.08), fill

de Joan Iglésies Marcoval i de Marianna Font Devesa, tots dos de la Pobla (expedient AAB, Monestir St. Jeroni Vall d'Hebron - Exp. Puritat, llig. 28, fol. 553).

Tot i que el nom del pare i els avis paterns em resultaren familiars, la mare i els avis materns no m'acabaven de quadrar. Vaig poder veure l'expedient i,

efectivament, es tracta del germà de la meva àvia novena Marianna Iglésies Fontoliu (La Pobla de Claramunt, 1640-1702), esposa del meu avi novè agnat Antoni Pau Coca Vallès (LPC, 1630-1692). Els seus pares eren Pere Joan Iglésies Marcoval i Maciana Fontoliu. Les àvies eren de la Pobla i de Capellades. Els avis, però, eren occitans. El pare de Pere Joan, Duran Iglésies era natural de Allanche (*oc.* Alancho), departament de Cantal, i el de Maciana Fontoliu, Pere Fontoliu, era natural de Castelnau-Magnoac (*oc.* Castèthnau de Manhoac), departament d'Hautes-Pyrénées. En un document consta com a natural de "la Roqueta de França de Auix", que déu correspondre a Larroque-Magnoac, al costat de Castelnau-Magnoac, llocs que llavors pertanyien al bisbat d'Auch (*oc.* Aush) i ara al de Tarba. Els fills de Pere Fontoliu i Bertrana estan batejats amb el cognom Font, però a partir d'aquí s'alternen les formes Font/Fontoliu. Del que no tenia constància era que Bertrana tingués Devesa com a cognom. En un dels dos testaments que es conserven de Pere Fontoliu (1604) nomena marmessor Joan Clos "mon cunyat", per la qual cosa pensava que el seu cognom era Clos. Possiblement un dels dos era el del primer marit. No he localitzat els capítols matrimonials de Pere Fontoliu amb Bertrana, la seva segona esposa, els quals es devien casar entre el 1601 i 1603, ni tampoc es conserva el període 1585-1609 dels llibres d'esposalles de la Catedral de Barcelona del Deganat de Piera. (*Carles Coca i Cirera*, soci núm. 405)

❖ **Un tros petit de l'història de Can Mora de Sant Cugat.** Fent l'arbre genealògic de la meva família a Sant Cugat trobo una cosina segona del meu avi, Maria Pujol Bruix que es va casar als 12 anys amb Francesc Farreny Pujol de 26 anys (?) el 1878. El pare d'en Francesc era masover de Can Mora.

Perquè aquesta noia es casava als 12 anys? Segons la dispensa matrimonial de l'Arxiu del Bisbat de Barcelona, van demanar dispensa de les tres proclames o amonestacions doncs, si no es casaven, no podien heretar casa i terres segons un testament que acompanyaven. També deien que "Contribuye también a solicitar a V.S. esta gracia, el rubor que por ser de tan corta edad, tiene la exposante de verse publicada."

Estirant del fil vaig fer una petita investigació d'alguns dels propietaris que han anat passant per Can Mora, casa pairal i terres, avui seu del Club de Golf Sant Cugat. Em va interessar buscar antecedents del lloc on podia trobar propietaris, toponímia, característiques de l'explotació de la casa, perquè era un indret molt conegut per mi, on havia passat molts estius i, amb la meua bicicleta, em coneixia el territori gairebé com el menjador de casa, res a veure amb l'actualitat. Encara quedaven al camp de golf les antigues trinxeres del camp d'entrenament militar o Escola Preliminar de Guerra de

Pins del Vallès de la Generalitat Republicana. Allà ens havíem barallat a pedrades contra els nois del poble.

Segons Joan Auladell i Serrabogunya, historiador de Sant Cugat, els orígens de Can Mora es remunten al segle XIV i era coneguda per Mas Golenga. Va tenir varis propietaris. Al segle XVI passà a dir-se casa d'en Mossèn Riells, influent notari de Barcelona. Duran aquest segle la propietat passà per altres notaris. El mas i les terres es tenien en alou i establiment del benefici de Tots Sants del monestir de Sant Cugat.

Els Mora arriben el 1623 i donen el nom actual a la casa. Posteriorment va ser propietat del notari de Barcelona Antonio Duran Cuatrecasas (testament davant el notari Campllong, AHPB). Deixa la propietat als seus nebots i finalment l'hereva va ser Maria Narcisa Lleotart, difunta esposa de Francesc Junoy "cirujano consultor de los Ejércitos y Catedrático del Real Colegio de Cirujanos de Barcelona", Cirurgià Major de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona. Posteriorment la finca passa als fills d'aquest matrimoni. Aquests es venen la propietat el 7-10-1806 a Joaquim Pou Nadal, de Barcelona, per 24.472 lliures i 10 sous (273.882 rals) (notari I. Martí Vidal, de Barcelona, AHPB).

El 22 de desembre de 1856, Joan Perelló, natural de Barcelona, capellà ecònom de l'església parroquial de Santa Maria del Mar, actuant com hereu de confiança de J. Pou, ven Can Mora a Saldoni Pareta, Francesc Pila Català i Pere Roca, pagesos de Sant Cugat. Les llandes de la finca eren:

Orient: Isidre Vilar, Pere Martí Marcet, Joan Nonell, Pere Devesa, Pau Canals, Jaume Mata, Josep Piné i Francesc Trabal.

Migdia: Josep Piné, Francesc Trabal i Joan Portell.

Ponent: Joan Portell, Ventura Mas amb torrent o riera d'en Mora, Jaume Nonell, Isidre Villà, Pere Devesa, Joan Portell amb torrent de Sant Cebrià de Valldoreix, Fèlix Cadena, Joan Portell amb el mateix torrent, Joan Portell i la carretera de Valldoreix.

Nord: Isidre Villà amb riera d'en Mora, Pere Màrtir Marcet, Jaume Nonell, Joan Vilaseca, Pau Canals i Joan Portell.

El 18 de juny de 1876 Saldoni Pareta fa testament a Sabadell (notari A. Capdevila i Gumà, Arxiu Històric de Sabadell). Deixa a la família Farreny Pujol i Pujol Bruix diverses quantitats en efectiu i alguna finca, així com la tercera part de Can Mora al fill del masover Francesc Farreny Pujol i a la seva fillola Maria Pujol Bruix a parts iguals. El 7 de desembre de 1878 davant el mateix notari es fa l'inventari de béns :

Mobles: 30 cubs de set càrregues, 2 plens de vi negre, la resta vuits. 12 portadores, 8 coves pel

raïm, 1 cistell per posar la palla, 1 pastera, 1 taula de fusta, un carro amb els arreus, 1 premsa pel raïm, atuells per cultivar la terra, 1 caldera, “un banco de madera llamado ascó”, 1 paella, unes graelles, 6 coberts de fusta, 1 torrador de ferro pel pa, 2 gerres petites per l’oli, un trípede de ferro, unes tenalles, 1 olla de ferro, 2 gibrells de fang, olles i plats de fang. 3 llits de banc i taules amb les seves màrfegues i un d’ells amb un matalàs. 12 llençols, 6 coixins i 8 fundes, 3 cadires. 2 tovalles, 6 tovallons, 2 tovalloles i 4 draps de mans.

Immobles (el corresponent al matrimoni): 1/3 de l’heretat de Can Mora amb varis masos, mas Sala abans Figueras i abans Clotet i abans Golegas, amb la casa i les terres, una mina d’aigua, total 84 quarteres igual a 31 ha. Hi ha vinya i horta i s’havia cultivat cànem com a altres finques del poble.

El jove matrimoni es ven la tercera part de l’herència el 12 de març de 1899 a Pau Cariteu Grau per 7.000 pts. (notari E. Mestres, de Rubí, Arxiu Comarcal de Terrassa). Posteriorment i sobre el 1914 compra la finca per fer el camp de golf per ús exclusiu del personal de la Canadenca encapçalada per l’enginyer Sr. Pearson, que van construir al ferrocarril i portar l’electricitat a Catalunya. Però aquesta es una altra història. (*Eduard Rosés i Bruix*)

❖ **Los protocolos notariales.** El pasado 11 de marzo visitamos el Colegio de Notarios de Barcelona para conocer el Arxiu Històric de Protocols de dicha ciudad. Fuimos recibidos por su director el Dr. Laureà Pagarolas, compañero-miembro de la SCGHSVN, que puntualmente nos invitó a pasar a la Sala Noble del Colegio para darnos una pequeña charla informativa antes de enseñarnos el Arxiu. En este artículo intento resumir la interesante charla que nos ofreció como introducción al apasionante mundo de los protocolos notariales.

Comenzó su parlamento esbozando unos cuantos conceptos básicos. Por ello nos dijo que el notario es la persona encargada de dar fe pública de los contratos y otros actos extrajudiciales, siempre de acuerdo con las leyes. Por eso el notario, dotado de una autoridad que emana del poder, eleva a público el documento con la finalidad de garantizar la seguridad jurídica dentro del derecho privado.

Según ello, los instrumentos públicos se pueden clasificar del siguiente modo: (a) las escrituras, que son el documento público notarial por excelencia; (b) las pólizas (de crédito) intervenidas por los corredores de comercio, colegiados en el cuerpo único de notarios a partir del año 2000; (c) las actas, que pueden ser de presencia, de referencia, de notoriedad, de protocolización, de depósito etc.; y (d) los testimonios y legitimaciones de diverso

tipo que no se incorporan al protocolo, las legalizaciones y certificaciones de firmas, autenticidad de firmas y traducciones etc.

No vamos a entrar aquí en la evolución histórica del notariado. Consignemos que al principio del s. XIII se hallan plenamente introducidos en la Península Ibérica. Los *scriptores* de los siglos anteriores siempre estuvieron vinculados a las parroquias, catedrales y monasterios, lo que tuvo lugar en otros reinos peninsulares en los que se les llamaba escribanos. En cambio en Cataluña, donde había una plena admisión del derecho civil y canónico, no fue necesaria una primera normativa general sobre la función notarial. Aquí, los obispos y abades, así como los condes y barones y algunas villas y ciudades nombraban notarios. De ahí que se conozcan los denominados notarios apostólicos que solían ser los nombrados por el obispo de la diócesis y que siguieron en vigor hasta las Ordenanzas de los Escribanos del Reino de 1503.

Pero hay un punto de inflexión en la evolución histórica de la institución notarial desde el s. XIII, que viene determinado por la Ley Orgánica del Notariado de mayo de 1862, todavía vigente. Todo un hito en la legislación española.

El Dr. Pagarolas pasó a continuación a explicarnos de quién dependen los notarios, añadiendo que éstos dependen directamente del Ministerio de Justicia, a través de la Dirección General de los Registros y del Notariado. Se organizan en Colegios Notariales regidos por Juntas Directivas. Hasta ahora cada Colegio comprendía las provincias asignadas al mismo. A partir del 2009 el ámbito territorial de los Colegios se corresponderá con el de las Comunidades Autónomas, aunque cada Colegio se divide en distritos.

Pero, en definitiva, ¿qué es un “protocolo”? Se entiende por protocolo la colección ordenada de las escrituras matrices autorizadas durante un año, y se formalizarán en uno o más tomos encuadernados foliados en letra etc... Este plazo de un año contará desde primero de enero a treinta y uno de diciembre, ambos inclusive, aunque en su transcurso haya vacado la notaría y se haya nombrado nuevo notario.

Los registros hispanos bajomedievales más antiguos son los catalanes, conservándose unos 420 del s. XIII situados en el Archivo Episcopal de Vic. También los hay en la escribanía de Manresa, Alcover y Siurana, que se encuentran en el Archivo Histórico Archidiecésano de Tarragona.

Destacó además las diferentes series de registros y protocolos que podemos hallar en los archivos y que resumiendo son: protocolos reservados de testamentos, protocolos reservados de filiaciones, libros indicadores, protocolos especiales de protestos de letras de cambio y

otros documentos mercantiles, así como libros registro de operaciones mercantiles

Continuó explicándonos el proceso histórico de formación de los archivos y sus vicisitudes, que podemos resumir de la siguiente manera: Tomando como referencia el distrito notarial, se creaba una “sección histórica” en cada archivo general de protocolos, en la que se integraban los manuales y protocolos de más de cien años y accesibles a los usuarios, considerando tres tipos de “secciones históricas”: (A) Secciones históricas de los colegios notariales, a cargo de los mismos, mediante el Cuerpo de Archiveros del Estado; (B) Secciones históricas de los archivos históricos provinciales, con los protocolos de los distritos de las capitales de provincia, a cargo del notario archivero, pero con la ayuda técnica del Cuerpo de Archiveros; y (C) Secciones históricas de los restantes distritos notariales.

Los fondos notariales españoles, en especial los seculares, son de una riqueza extraordinaria. En Cataluña el fondo notarial más destacable es el del Archivo Histórico de Protocolos de Barcelona, donde nos encontramos, con registros que datan desde 1297, lo que le convierte en el primer fondo notarial español. Alberga sólo protocolos del distrito de la capital, con 5305 registros anteriores al año 1500 y con unos 40.000 protocolos seculares. Resaltar que otros fondos del distrito de la capital se hallan en el Archivo Capitular, desde 1292, Archivo Histórico de la Ciudad, desde el s. XIII, y la Biblioteca de Cataluña, desde 1455.

En la documentación notarial podemos distinguir tres edades: (1) La primera edad, o fase activa, que coincide con el proceso de creación, tramitación y circulación. En el caso de los protocolos va de cero a los veinticinco años. No se pueden consultar. (2) La segunda edad, o fase semiactiva, que se corresponde con el archivo intermedio y en el caso de los protocolos va de los veinticinco a los cien años. No se pueden consultar libremente. (3) La tercera edad es la que se corresponde con los archivos históricos. El documento ya se puede consultar con finalidades de tipo cultural, de estudio y de investigación. En el caso de los protocolos es a partir de los cien años.

Felipe de Perlínes Carretero)

❖ **Una visita pastoral, una auditoria ben compromesa.** Remenant llibres sacramentals de Castellar de n'Hug vaig trobar una visita pastoral de l'any 1860 que em va deixar ben aclaparada per la duresa de la inspecció. Ramon Pallerols, prevere, Canonge Magistral de la Santa Església de Solsona, Tinent Vicari General, Visitador General no gasta embuts en expressar el seu descontent amb l'estat de la parròquia. Us la faig arribar parcialment, i vosaltres jutjareu.

“... Saben que insiguendo lo dispuesto por los sagrados cánones y en cumplimiento de la delegación nos ha confiado, he visitado la iglesia parroquial y su aneja de San Vicente con cementerios, las capillas públicas de San Juan y San Antonio, los ornamentos y los vasos sagrados, libros parroquiales y de cuentas y todo lo demás que debe ser objeto de la santa visita y hemos venido en determinar y disponer lo siguiente:

Primeramente, que comenzando a padecer el color dorado en uno de los cálices y patenas que se nos han puesto de manifiesto, disponemos, conforme a lo que previene el ritual romano, que cuanto antes se haga de dorar por su parte interior.

Item, que se retiren la casulla y capa de panna de algodón negras por ser contrarios a lo que previenen los decretos, [...] entendiéndose la casulla inhábil en seguida, y la capa, dentro del tiempo de cuatro meses.

Item, que habiendo encontrado en un altar de la parroquial un crucifijo a imagen que recuerda al Santo Cristo clavado en la cruz, no con perfección y propiedad, como acostumbra en general los crucifijos, sino de un modo el más impropio y aún adulterado y falso, pues que según el Evangelio, Jesucristo fue puesto y clavado en la cruz desnudo de toda ropa, no con la corona real sino con corona de espinas, por cuyas razones dicha imagen no puede excitar la fe y piedad de los fieles, sino excitarles a perder la fe porque contradice al Evangelio, venimos a disponer y mandar que la indicada imagen con su cruz se retire, ni sea jamás puesta a la pública veneración de los fieles, sino que sea enterrada, poniendo en el lugar en que la hemos hallado el cuadro de San Francisco Xavier que estaba a un lado del altar mayor, de donde deberá retirarse.

Item, que siendo la iglesia la casa de Dios, aportamos y prevenimos que se blanquee a lo menos la capilla del Santísimo Sacramento y que se sacudan y limpien con frecuencia los altares de modo que desaparezca el polvo que por muchas partes parece cubriendo y desfigurando las imágenes.

Item, que se retire la ara que hemos encontrado en la capilla de San Juan, por estar sin sepulcro de Santas reliquias y por lo mismo ajeno, y que se retiren de dicha capilla cuadros e imágenes de papel como también votos o presentallas indecentes, las que en vez de edificar y excitar puedan en devoción y muevan a risa, burla y desprecio...”

De fet, si arriben a saber que tenen visita, de ben segur que haguessin fet dissabte uns dies abans. (*Rosa Salvadó i Rumech*).

❖ **Tom Cruise descobreix les seves arrels irlandeses.**

L'actor de Hollywood Tom Cruise va visitar Irlanda i la Oficina de Turisme Irlandesa (Tourism Ireland) li va fer un original obsequi: documentació que demostra la seva ascendència paterna directa de vari segles d'antiguitat. El document sembla ser ben investigat amb extenses cites de les fonts usades. La investigació va ser realitzada per Eneclann, una empresa irlandesa dedicada a la recerca genealògica i de història familiar molt reconeguda. Els detalls de la història de la família de Tom Cruise i la investigació realitzada es poden trobar en línia a www.eneclann.ie/expositions/tomcruise/.

Tom Cruise va néixer com Thomas Cruise Mapother IV, però va abandonar el cognom després d'esdevenir un actor de Hollywood. El següent anunci va ser escrit per Tourism Ireland:

L'actor i productor de Hollywood Tom Cruise va descobrir que la veritat de la història de la seva família irlandesa és més increïble que la ficció. Els seus avantpassats irlandesos han estat identificats com els cavallers, els rebels i els herois d'una història familiar que es remunta a la increïble quantitat de 800 anys.

Tom Cruise es va aturar a Dublín, en la seva gira de presentació de la pel·lícula d'Universal Pictures "Oblivion". Situat en una espectacular terra futura que ha evolucionat més enllà del reconeixement, la pel·lícula explica la història de la confrontació d'un home del passat, que el va portar en un viatge a la redempció i el descobriment mentre lluita per salvar la humanitat, interpretat per Tom Cruise.

Encertadament, en la vida real, Cruise va fer el seu propi viatge de descoberta per aprofundir en el coneixement de la seva ascendència irlandesa, que es remunta més de 800 anys. La investigació encarregada per l'Oficina de Turisme d'Irlanda amb motiu de la visita de Cruise, i realitzada pels genealogistes investigadors de Eneclann, ha donat a conèixer la increïble història d'una família que contenia cavallers al segle XII, els rebels al segle XVII i un heroi, Patrick Russell-Cruise, qui va restablir els inquilins en les seves terres al segle XIX després del seu desallotjament en contra dels seus desitjos per un agent de la terra sense escrúpols. Tom Cruise és de la cinquena generació de descendents directes Patrick Russell-Cruise.

Abans de l'estrena amb catifa vermella de "Oblivion" a Dublín, Cruise es va presentar amb un certificat d'origen irlandès expedit pel Primer Ministre d'Irlanda i pel Ministre de Relacions Exteriors i Comerç a Dublín. El certificat és un reconeixement oficial per part del Govern irlandès



dels que estan orgullosos de la seva ascendència i herència irlandesa.

En rebre el seu certificat d'origen irlandès, Cruise va dir: "És un gran honor per a mi i per a tota la meva família - no puc esperar a portar-els-hi i enlluernar-los amb la seva història." Cruise va continuar "Estic molt orgullós de ser irlandès. A Amèrica, és un orgull poder demostrar que ho ets. No puc esperar a tornar una altra vegada, i vull visitar la terra dels meus avantpassats i el castell que tenien".

Com aquest és l'any del Gathering Ireland 2013, amb un programa de més de 300 reunions de clans i xerrades d'història local que tenen lloc durant tot l'any, l'Oficina de Turisme ha batejat l'any 2013 com el "Family History Year" d'Irlanda. L'Oficina de Turisme d'Irlanda està encoratjant aquelles persones amb orígens irlandeses de tot el món per imitar els passos de Tom Cruise i visitar Irlanda durant el 2013 per aprendre més sobre la seva història i explorar els llocs d'on provenen els seus avantpassats.

L'Oficina de Turisme de Irlanda (Tourism Ireland) és l'organisme encarregat de la promoció de l'illa d'Irlanda a l'estranger com una destinació de vacances. Informació sobre Irlanda es pot trobar a www.ireland.com.

Article publicat al Blog de Dick Eastman el passat 3 d'abril, amb autorització per a ser traduït i publicat al present Butlletí. (Traducció de Mercè Mayol Roca) http://blog.eogn.com/eastmans_online_genealogy/2013/04/tom-cruise-receives-a-documented-family-history.html

❖ **Els cognoms feminitzats.** És conegut que fins ben entrat el segle XIX, quan s'implanta el registre civil, les dones casades, se les coneixia normalment pel cognom del marit més sovint que no pas pel seu propi, que era el del seu pare. Fins i tot de vídues mantenien el cognom del marit difunt. No entrarem en les excepcions, que n'hi havia, sinó que volem destacar un altre fet relacionat també amb com eren conegudes les dones, especialment les casades.

A Agullana, al llibre de baptismes de la parròquia de Santa Maria d'Agullana de 1596 a 1704 hem constatat que les padrines, les altres dones que apareixen en les actes de baptismes a més de les mares dels nadons, sovint se les menciona pel cognom feminitzat del marit. En algunes ocasions hem trobat els dos cognoms i n'hem recollit alguns exemples:

- 1627: Sebastiana Juncarola, esposa de Francesc Juncarol, sabater
 1629 : Margarida Bruneta, esposa de Pere Brunet, pagès
 1630 : Catarina Arnansa, esposa d'Antoni Arnan
 1666 : Anna Maria Sabiola, muller de Joan Sabiol

En la majoria de les ocasions hem trobat citada només la padrina amb nom i el cognom del marit i fent notar que era casada. Però en moltes altres, hem trobat a la padrina només amb el nom del marit feminitzat. A continuació fem una relació de tots els cognoms que ens consten que són feminitzats a partir del coneixement que tenim dels cognoms d'aquest poble i temps:

Andreua, Arnansa, Arnautona, Assemara, Atxera, Audeta, Balarda, Ballella, Ballona, Baltasara, Barona, Beca/Becha, Berarda, Bruneta, Campaneta, Carbonella, Castanyera, Collella, Cusina, Descalsa, Donada, Durana, Farrera, Folgarona, Fonta, Fortiana, Gallarda, Genissa, Giralda, Girbala, Girbaua, Grossa, Joera, Juncarola, Justafreua, Llausona, Llobeta, Mallola, Martina, Micolaua, Monera, Moratona, Nicolaua, Palaua, Parenta, Ponta, Poqueta, Portella, Pujola, Rombaua, Sabiola, Sardana, Siurana, Solera, Sunyera, Tibauta.

A partir d'aquesta relació i de les inscripcions que hem treballat, podem fer alguns comentaris que exemplifiquen com era d'ambigua la identificació de la dona :

- Margarida Atxera de 1686, de Banyuls de la Marenda, és Margarida Atxer el 1671, esposa d'Antoni Atxer, pagès.
 Maria Ballella de 1659, d'Ordís, era Maria Ballell el 1653.

Llorença Carbonell el 1639, de l'Estrada, era Llorença Carbonella els anys 1610, 1613, 1622 i 1630.

Sebastiana Juncarola el 1627, d'Agullana, i Sebastiana Juncarol / Junquerol els anys 1642 i 1660.

Anna Maria Parent, el 1704, esposa de Ramon Parent, sastre de Darnius, i Anna Maria Parenta el 1693.

Hi ha cognoms com, Barris, Canta/Cantar, Garriga, Geli, Parxés, Puig, Pujarniscle, Salabert, Salellas, Serra, Tarinas o Vinyes que no ens consta cap feminització en aquest volum, mentre que d'altres, com

Balló → Ballona,	Brunet → Bruneta,
Carbonell → Carbonella,	Malloll → Mallola,
Pont → Ponta,	Sardà → Sardana,
Sunyer → Sunyera,	

en la majoria dels casos en les padrines el trobem en la seva versió femenina.

El cognom Quera planteja dubtes, ja que tant trobem Quer com Quera, indistintament en padrines i els seus esposos. Altres cognoms també podrien ser feminitzacions però, amb la documentació disponible no tenim prou elements com per assegurar-ho. Són: Artisana, Boluna, Flaberta, Gadella, Oriola.

Insistim que a la parròquia de Santa Maria d'Agullana trobem el cas de les padrines amb cognoms feminitzats només emmarcat en aquest període de temps. En principi no ens consta, documentalment, com un fet generalitzat en l'espai i el temps, al menys a nivell de documentació parroquial. Però sí que podem pensar que el seu reflex documental, encara que només sigui en un breu període, no fa res més que confirmar una pràctica estesa i popular (*Grup de Monumenta Genealogica Cataloniae*)

Nous socis

- 809: David Torrell i Andrés (Barcelona)
 810: Mireia Nieto i Oliver (Barcelona)
 811: Ester Alsina i Manzano (Barcelona)
 812: Josep Maria Barnils i Gispert (Centelles)

* Per a respondre a qualsevol dels socis que ens escriuen cal posar-se en contacte amb nosaltres (butlleti@scgenealogia.net) i els farem arribar la vostra resposta. L'equip de redacció es reserva el dret de resumir o extreure el text si ho creu necessari, sempre amb previ avís a l'autor, així com escollir les col·laboracions que cregui més adients. Aquestes han de tractar d'alguna de les nostres disciplines. En qualsevol cas, les opinions expressades pels autors reflecteixen únicament les seves idees.

NOTÍCIES

❖ **Millores a Family Search**, El conegut portal de FamilySearch.org ha experimentat en els darrers dos mesos un gran canvi en la seva imatge i en les eines que proporciona. En aquest article he transcrit una declaració realitzada per l'organització FamilySearch en ocasió del congrés RootTech del passat mes de març.

FamilySearch International és una organització genealògica sense ànim de lucre, dirigida per voluntaris. Ha anunciat el llançament de noves i importants millores en els seus serveis web que permeten als visitants construir en col·laboració el seu arbre genealògic, preservar i compartir fotos familiars i històries, i rebre assistència personal per a les seves investigacions de forma gratuïta (més informació a <https://familysearch.org/whats-new/>).

“Tota persona que hagi viscut té dret a ser recordada i té una història que espera ser explicada”, va dir Dennis C. Brimhall, CEO de FamilySearch. “Cada família és una història en curs.” Brimhall va explicar que les noves característiques de FamilySearch ajuden a compartir la història de la família més enllà de la recerca, per a atraure un públic més ampli que estan molt interessats en les històries de la seva família, però que no es consideren genealogistes ni investigadors. “Atresorem totes les fotos memorables de la família i les històries ancestrals que inspiren, emocionen, o ens connecten. Amb FamilySearch les famílies poden compartir i preservar per a la posteritat les herències socials que ajuden a revitalitzar la seva història familiar”, ha afegit Brimhall.

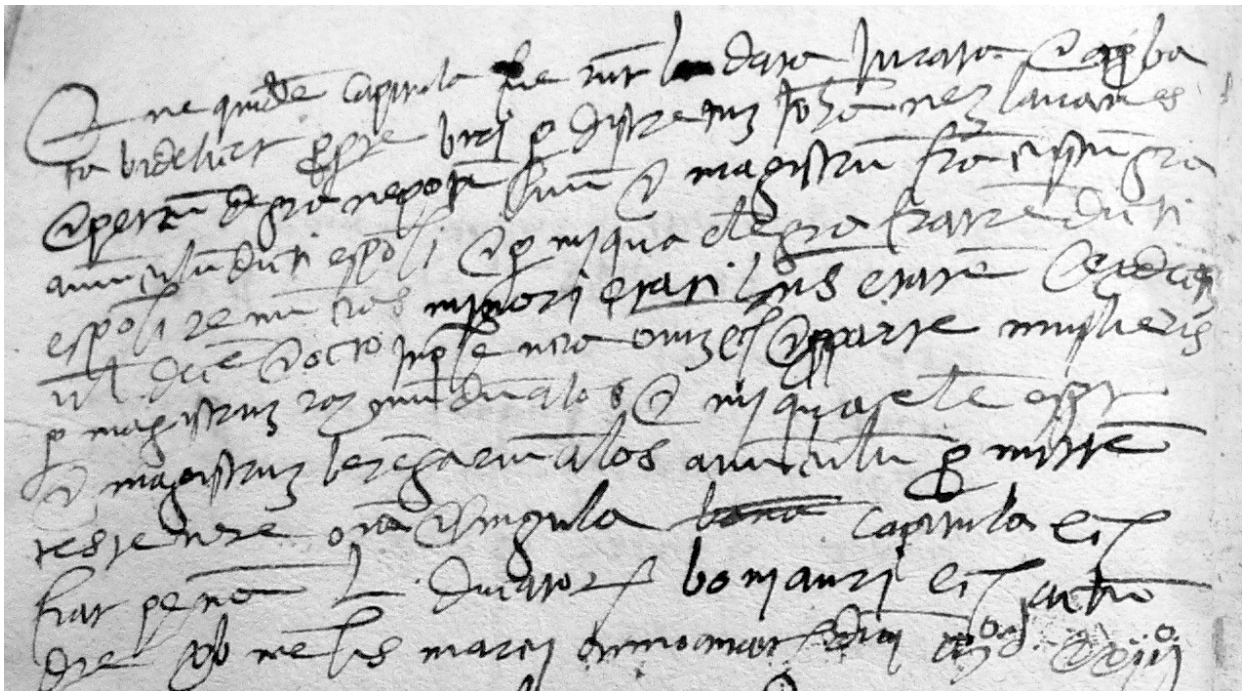
Les millores inclouen “Family Tree”, una aplicació en línia on els usuaris comencen introduint la informació sobre si mateixos i van afegint de mica en mica informació sobre els seus avantpassats, per construir l'arbre familiar col·laborativament amb la resta d'usuaris, administrar-lo i compartir la seva història familiar. L'arbre ja està ple amb més de 900 milions de registres de la base de dades. I hi ha milers de milions de registres històrics que es poden buscar de forma gratuïta per ajudar a ampliar encara més el seu arbre genealògic, doncs a mida que es va construint l'arbre, es van usant aquests registres per a completar la infomació dels avantpassats que anem afegint a l'arbre.

Les aplicacions “Photos” i “Stories” permeten conservar les fotografies favorites dels avantpassats i compartir-les a través dels mitjans socials. Es poden etiquetar persones en una foto per identificar qui són i connectar-los als respectius avantpassats en l'arbre de família. També pots pujar les històries preferides sobre un avantpassat per a preservar-les per a les generacions futures. Cada persona pot guardar i compartir fins a 5000 fotografies d'avantpassats al Family Tree.

“Quan un pare o avi es pren temps per explicar una història, hi ha una unió que es produeix allà mateix entre el que explica i el que escolta”, va dir Brimhall. “De la mateixa manera, una foto de família o una història conservada i compartida en el context del teu arbre de família, en un instant, poden impactar-nos personalment i ensenyar-nos a través del que ens diuen els nostres avantpassats el valor del treball dur, el fer front als alts i

QUÈ HI DIU? (solució al final de la pàg. 12)

Capítols matrimonials, Os de Balaguer, 1523



baixos de la vida, i l'efecte de les decisions i eleccions que fem a la vida”.

Existeixen altres eines a FamilySearch.org. El “Fan Chart”, una eina utilitzada per milions de persones per crear un colorit gràfic de ventall de la seva ascendència; el “Family Tree Wizard” que és un assistent que fent preguntes ens ajuda a començar a construir el nostre arbre genealògic; el “Live Help”, eina d'ajuda gestionada per una comunitat online global que proporciona ajuda gratuïta de com usar el producte i dóna assistència en la investigació personal per telèfon i xat durant 24 hores al dia i 7 dies a la setmana. El lloc web i els serveis d'ajuda estan disponibles en 10 idiomes. Potser el més interessant per a molts de nosaltres és que la web FamilySearch ara ja està en castellà. (*Traducció d'Enric Mayol*)

❖ **Moviment nobiliari. Reials Cartes de Successió**, BOE 10-05-2012: Marquès de Cerdanyola, R.C.S. a favor de Don José María Trénor y Löwenstein, per defunció del seu pare Don José María Trénor y Suárez de Lezo. BOE 05-10-2012: Comte de Santàngel, R.C.S. a favor de Don Albert Vilardell i de Virto, per cessió de la seva mare, Dona Amelia de Virto y Giménez. BOE 05-10-2012:

Marquès de Tàpies, R.C.S. a favor de Don Antoni Tàpies i Barba, per defunció del seu pare Don Antoni Tàpies i Puig. BOE 16-02-2013: Baró de Bellpuig, R.C.S. a favor de Don Alfonso de Bustos y Pardo-Manuel de Villena, per defunció del seu pare Don Alfonso de Bustos y Bustos. BOE 11-03-2013: Comte del Montseny, R.C.S a favor de Don Josep Maria Milà i Mencos, per defunció del seu pare Don Josep Lluís Milà i Sagnier. (*Ramon Rovira, soci núm. 144*)

❖ **Resolucions sobre escuts** (DOGC, <http://www.municat.net>). Alcanar (Montsià), Ars (EMD de Valls de Valira a Alt Urgell), Aspa (Segrià), Cabanabona (Noguera), Castellbell i el Vilar (Bages), Josa i Tuixén (Alt Urgell), Lles de Cerdanya, Taradell (Osona).. (*Enric Fontvila, soci núm. 641*)

❖ **Resolucions sobre banderes** (DOGC, <http://www.municat.net>). Canet d'Adri (Gironès), Polinyà (Vallès Occidental), Pals (Baix Empordà), Santa Eulàlia de Ronçana (Vallès Oriental), Sant Martí de Llémena (Gironès), Sant Quirze de Besora (Osona), Seana (EMD del municipi de Bellpuig, a l'Urgell), Tavèrnoles (Osona). (*Enric Fontvila, soci núm. 641*)

ADQUISICIONS BIBLIOGRÀFIQUES.

Darrers números rebuts de revistes

- *Butlletí de l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre*, núm. 6
- *Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí*, núm. 59
- *Fonts · Butlletí del Centre d'Estudis Argentonins*, núm. 5
- *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró*, núm. 104
- *Il Mondo del Cavaliere*, núm. 48
- *Interpontes · Estudis de l'Alt Urgell*, núm. 2
- *Modilianum · Revista d'Estudis del Moianès*, núm. 47
- *Notes · Centre d'Estudis Molletans*, núm. monogràfic “L'esport a Mollet”
- *Quaderns de Vilaniu · Miscel·lània de l'Alt Camp*, núm.62
- *Terme · Revista d'Història*, núm. 27.

Donacions

- *Catàleg de la Premsa Manresana*, de Rosa-Maria Vila i Gangonells i Jordi Torner i Planell (donació de l'Arxiu Comarcal del Bages)

Donació d'Enric Escayola i Solsona, soci núm. 132:

- *Fogatge de Catalunya de l'any 1358*. Transcripció del còdex de l'Arxiu Diocesà de Girona, per J. M. Pons Gurí.
- *Fogatge de Catalunya de l'any 1359*. Transcripció de l'original de l'ACA, per Bofarull.
- *Fogatge de Menorca de l'any 1545*. Fotocòpia de l'original del Consell Insular de Menorca.
- *Arxius Parroquials de la Diòcesi de Girona*. Fotocòpia de l'original.
- *Guía de los archivos de la Iglesia en España*. Fotocòpia de l'original de Mn. Josep Maria Martí i Bonet.

SOLUCIÓ. Què hi diu?

boni auri e(c)tera). Actu(m) die XV me(n)sis marci anno a Nat(ivi)ta(e) D(omi)ni M^o D^o XX III^o. Ber(e)n(g)ariu(m) Alòs, avu(n)cu(m). P(ro)mitte(n)tes tenere o(m)nia (et) singula capitula e(c)tera). Fiat pena(m) L. ducator(um) om(ni)u(m) e(c)tera). Et) p(ro) parte mulieris p(er) magistrum Raymu(n)du(m) Alòs, (et) Miqua(e)le(m) Esp(er)ti, (et) magistrum le(m) Gra, fratre(m) dicti espo(n)si, renu(n)cia(n)s minori etati hab(e)ns etate(m) sexdecim v(e)l dece(m) (et) octo. In p(re)sen(c)ia (et) Petru(m) de Gra, nepote(m) suu(m), (et) magistrum Fra(n)cis(u)u(m) Gra, avu(n)cu(m) dicti espo(n)si, (et) p(er) Miqua(e)-Quequide(m) capitula fueru(n)t laudata, jurata (et) app(ro)бата videlicet p(ro) p(ar)te viri p(er) discretu(m) Joha(n)em Lananes,